„ŽIBURIŲ" PRIEDAS

Skaitymai

Nr. 15 (21) Augsburgas, 1946 m. balandžio mėn. 13 d. II metai

Maironis

JAUNOJI LIETUVA

(Tęsinys)

XII

Ant Juozas nutilo, supratęs patsai.
Per daugel pasakęs; bet priešų balsai
Nedrįso dabar prieštatauti.
O jog kunigai — įtakingi vadovai
Daug gali padėti lietuviškai kovai,
Tai nutarta jų neužgauti.

„Taip pat ir maksviečiai studentai
sutiko",
Kalbėjo Rainys. „nors patiems mums
paliko
To laikraščio straipsnias tvarkyti,
Bet taiką žadėjo; tik rašo: juns siena
Į Prūsus arčiau; juk reikėsią šiandieną
Į Tilžę slapčia tik rašyti.

Taip pat iš Petrapilio, Kauno, Seinų
Turėsme nemaž darbininkų jaunų;
Tikinos, nepritruks ir skatikos;
Siunanymui mūsų netruks ir gyvatos:
Naviško laikraščio garsas, kaip
matos,
Visiems žingeidingai patiko."

Smigelka, iš dėsiugsmo pašokęs ant
vietos,
„Ar matot?" sušuko. „Nors sąlygos
kietos,
O ką padaryti galį!
Ant laikraščio balso, to aido brangaus,
Trijų milijonų dvasia atsigaus,
Nors mūsų čia tėra keli!"

„Ne ką dar padarėm!" pasergėjo Tumas,
Tačiau kai Smigelkai pritaręs
daugumas
Pradėjo net rankomis ploti,
Visiems pasirodė: šitai milijonai
Lietuvių sukyla, kaip amžių valdonai,
Ir rengias į kovą barzdoti.

XIII

O Jakštas, kaip pranašas, balsą
pakėlęs,
Šušuko: „Lietuviai! nuo šios valandėlės
Mums era kita prasidės!
Tas pirmas lietuviškas laikraštis mūsų,
Kuriam naktimis teks keliauti iš Prūsų,
Tai drauges aušrinės žvaigždės!

„Po Lietuvą mūsų — naktis iki šiolei!
Ir lenkai ją migdė, ir slėgė maskoliai;
Bet usnys ilgai nekeros.
Štai laikraštis eina jos dvasią gaivinti!
Jis neša jai rytą; tai kaip pavadinti
Tą pranašą mūsų aušros?"

Sužiurę kaip vienas į Rainį draugai
Jo nuomonės laukė; nemąstęs ilgai,
Tas ėmė tik rankomis ploti,
Ir tarė: „Štai vardas „Aušros" netikėtai,
Gal per įkvėpimą, įžtrūko poetai!
Šaunesnio ne kam beieškoti.

Teeina tada, pasislėpę nakčie,
Tebrėkšta tėvynei padangę plačia
Tos mūsų aušros spindulai!
Gal jos neapkęs kas papratęs vėlai
Pramerkti akis, kam šilti patalai;
Bet vargšas ją sveikins meilai.

Kur grįčios aprūkusios, vargšo duba,
Ten mūsų ir šiolei išliko kalba;
Ją mylistos jos užsigynė:
Gal mes nesulauksime to atmainos,
Tačiau, kad išaušas aukštai padienos,
Ir juos prišiadins tėvynė."

XIV

„Tautiečiai! mums pavesta uždavinys
Ir šventas, ir didis!" kas kartą Rainys
Karščiau užsidegęs kalbėjo.
„Mums teko pravestį pirmuosius takus!
Sutiksime priešų; bus kelias sunkus;
Be to nieks kovos nelaimėjo.

Bet ką mums ar vargas, ar audros
verpetai!
Mes žinom, jog mūsų — ateinančiai
metai!
Į darbą! o Dievas padės.
Pavasaris aušta! Jo žingsniai pirmieji —
Palaiminti žingsniai! Laikai tolimieji
To rytmečio mums pavydės.

Į darbą! Į darbą, kam dega krūtinė!
Apleisto dirvono vaga pirmutinė —
Sunkiausia, bet tiek ten sapnų!
Ir mūsų tėvynei, tiek amžių valtojus,
Ar žinom, ką aušantis žada rytojus?...
Tik reikia darbų, milžinų.

Smigelka! buvai apsukrus visados:
Tarp sąlygų mūsų sankios valandos
Tau Tilžėje „Aušrą" tvarkyti!
Ažukalnis klausimą kels darbininkų!
Mums Daugirdas, Tumas šuras šalininkų
Po aukštdvarius — gražiąją lytį.

Kas būsime talentą savo užkasę,
Tu, Jakštai, pakelsi tam miegančią
dvasią!
Tau slavai giesmės tepavydžia!
Lietuvių istoriją paėmė Klimas
Ištirti: tai aukštas, gražus pašaukimas —
Parodys mums praeitį didžią.

Daugiau mokslo vyrų! Galingas jų
žodis,
Ką gal Lietuva, svetimtaučiams
parodys,
Jos vardą aukštai užrašys!
Į mokslą! Į mokslą su norais giliais!
Jis vardą lietuvių apdengs spinduliais!
Jis mūsų didvyrių lopšys.

Į mokslą! Į darbą kiekvienas ką gali;
Iš miego prikelsime mylimą šalį!
Tekaukia saa veltui šiaurys!"
Čia Juozas nutilo, beržai tik šlamėjo;
Tylėjo visi, bet kai Tumas pradėjo,
Štaip uždainavo būrys:

Jau slavai sukilo. Nuo Juodmario
krašto
Pavasaris eina Karpatų kalnais.
Po Lietuvą — žiema Nei žodžio, nei
rašto
Neleidžia erelis, suspaudęs sparnais.
Petys gi į petį, na, vyrai, kas gali,
Sustoję į darbą už mylimą šalį.
Prikelkime Lietuvą mūsų!

O laikas jau, laikas iš miego pakilti;
Štai penketas amžių — naktis be
aušros!